

10/2001. (IV. 19.) KöM rendelet az egyes tevékenységek és berendezések illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról

A rendelet hatálya kiterjed

Az 1. mellékletben felsorolt tevékenységekre, amennyiben azok szerves oldószer felhasználása meghaladja a 2. mellékletben megállapított oldószer-felhasználási küszöbértéket.

A VOC kibocsátás korlátozásának általános szabálya

A VOC felhasználással járó tevékenységet, berendezést úgy kell alkalmazni, működtetni (lehetőleg zárt technológiával), hogy a VOC kibocsátást megelőzzék. Ha erre nincs mód, akkor a VOC kibocsátást a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni.

A VOC kibocsátás szabályozása

Valamennyi berendezés üzemeltetőnek, és tevékenység végzőinek be kell tartani a paragrafusnak (5)-(7) bekezdésében szereplő vegyületekre vonatkozó előírásokat.

- több pontforrás esetén a VOC véggáz kibocsátási határértéket pontforrásonként kell alkalmazni a 2.1. mellékletben található adott tevékenységre
- a teljes VOC kibocsátási határértéknek történő megfelelés a 3. számú melléklet 3.2. pontja alapján határozható meg
- ha a tevékenységre a 2.1. mellékletben található határérték, akkor azt a környezetvédelmi hatóság az elérhető legjobb technika, valamint a környezet légszennyezettségi állapotának figyelembevételével írja elő

Kis oldószer tartalmú vagy oldószermentes technológiák bevezetése esetén alkalmazható, a környezetvédelmi hatóság által engedélyezett, e rendelet 4. számú mellékletében található kibocsátás csökkentési terv készítése a berendezések számára. A terv teljesítési időpontjáig a rendelet 2.1. mellékletben található kibocsátási határértékeket kell alkalmazni.

A VOC kibocsátás határértékének betartása alól az üzemeltető kérésére felmentést adhat a környezetvédelmi hatóság az általa meghatározott határidői, ha a kibocsátás határértéke a legjobb elérhető technológiával nem tartható be, és a levegőszennyezettségi határértékek teljesülnek és a kibocsátás sem emberre, sem a környezetre jelentős hatást nem gyakorol. Azok a tevékenységek, amelyek a 2. melléklet szerint nem végezhetőek zárt körülmények között, a 4. mellékletben található kibocsátás-csökkentési tervet kell alkalmazni, kivéve ha az elérhető legjobb technika sem alkalmazható.

A kötelezettség felmentése alól a környezetvédelmi hatóság nyilvántartást vezet.

Azokat az anyagokat, amelyek rákkeltőek, mutagénak vagy toxikusak, és VOC tartalmuk miatt az 5. melléklet R-jelölést viselik, ki kell váltani kevésbé veszélyes anyagokkal, készítményekkel, de a műszaki és gazdasági szempontokat is figyelembe kell venni, és ezt a legrövidebb időn belül kell véghez vinni. A felhasználó köteles intézkedési tervet készíteni és végrehajtani, a környezetvédelmi hatóság kötelezésére.

Az VOC véggáz kibocsátásoknál az R45, R46, R49, R60, R621 megjelölést viselő vegyületek összességének tömegárama nagyobb vagy egyenlő 10 g/h-val, akkor a 2.1. mellékletben meghatározott határértéktől függetlenül 2 mg/m³ a kibocsátási határérték.

Ahol az R40 és R68 R-megjelölést viselő vegyületek összességének tömegárama nagyobb vagy egyenlő 100 g/h-val, akkor a VOC kibocsátási határérték 20 mg/m³.

Azokon a telephelyeken, ahol a rendelet hatálya alatt két vagy több tevékenységet is végeznek, és amelynek mindegyik oldószer felhasználása meghaladja a 2. számú mellékletben megállapított küszöbértéket, akkor minden tevékenységre külön kell teljesíteni az intézkedési tervet, az ide tartozó VOC-ok kiváltását egy kedvezőbb anyaggal, és a 2 mg/m³ illetve a 20mg/m³ határérték betartása.

Azon a telephelyen, ahol a rendelet hatálya alá tartozó két vagy több tevékenységet is végeznek, és minden egyes tevékenységének az oldószer-felhasználása meghaladja a 2. melléklet határértékeinek küszöbértékét, és nem az fentebb említett R-jelölésű VOC tartalmú anyagokat használják:

- a) minden tevékenységre a 2. melléklet ezekre a tevékenységre megállapított határértékeket kell teljesíteni
- b) terheléskiegyenlítést lehet alkalmazni a telephelyen

A környezetvédelmi hatóság felmentést adhat a VOC véggáz kibocsátás határérték betartása alól 2012. december 31-ig az üzemeltetőnek, ha az rendelkezik leválasztóval a berendezésénél, és így nem lépi túl a 2. mellékletben meghatározott kibocsátási határértékeket. Ez a felmentés az előbb említett R-jelű anyagokat kibocsátó berendezésre, technológiára nem adható.

A VOC anyagokat tartalmazó szerves vegyületek helyettesítésének főbb szempontjai:

- a) felhasználhatóság;
- b) egészségre gyakorolt hatás;
- c) foglalkozási terhelés;
- d) környezetre gyakorolt potenciális hatások;
- e) gazdasági szempontok (költség-haszon viszony)

A helyettesítő anyagok vagy eljárásoknak a legkevésbé káros hatást kell kifejteniük a levegőre, talajra, az ökológiai rendszerre és az emberi egészségre.

A helyhez kötött légszennyező pontforrások VOC véggáz kibocsátásának ellenőrzése

Ahol az összes VOC kibocsátás karbonban (C) kifejezve meghaladja a 10 kg/h értéket, folyamatos és automatikus mérőberendezéssel kell mérni a VOC véggáz kibocsátást.

Az 1-10 kg/h közötti VOC kibocsátásnál évente egyszer szakaszos mérést kell végrehajtani, amely során minimum 3 mérésorozatot kell végezni.

Határérték túllépésnek számít, ha a környezethasználó a véggáz hígításával tudja csak a határértéket betartani.

A VOC diffúz és a teljes VOC kibocsátások ellenőrzése

A VOC diffúz kibocsátásokra vonatkozó előírásokat a 3. melléklet 3.4. pontja tartalmazza.

A teljes VOC kibocsátás ellenőrzését a helyhez kötött pontforrások VOC kibocsátásaira és a VOC diffúz kibocsátásokra vonatkozó előírások alkalmazásával vagy a 3. melléklet 3.2. pontja szerint kell végrehajtani.

A bírságolás sajátos szabályai

A VOC kibocsátási határértékek túllépése esetén a légszennyezési bírságot az e rendelet 1 § (3) bekezdésében hivatkozott jogszabálynak kell megfelelően kell kivetni.

A bírság kiszámítását a 6. melléklet szerint kell kiszámítani.

A bírságszámítás során a határérték feletti VOC mennyiséget úgy kell felosztani az egyes VOC vegyületek között, amilyen arányban előfordulnak a teljes VOC mennyiségben.

Záró rendelkezések

Ez a rendelet 2001. július 1-jén lépett hatályba.

Rendelkezéseit 2007. október 31-ig kell teljesíteni.

A környezetvédelmi hatóság az engedély alapján működő berendezés üzemeltetőjét felment, ha az jogszabályban előírt határértékek betartása mellett más, az elérhető legjobb technikával éri el azt a kibocsátás csökkenést, mint amennyit az előírt határértékek betartásával elérne.

Ez a rendelet a szerves oldószerek tevékenységeknél és berendezésekben történő felhasználása során keletkező VOC vegyületek kibocsátásának korlátozásáról szól, illetve 1999. március 11-i 1999/13/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Jogszabály mellékletei: 1-6-ig számozva.

1. számú melléklet

Az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek

Nyomdaipari tevékenység; Felülettisztítás; Gépjárművek utánfényezése; Szalag tekercsek bevonatolása; Bevonatkészítés; Tekercselő huzalok bevonatolása; Oldószeres vegytisztítás; Faanyag impregnálása; Cipőgyártás; Fa és műanyag rétegelt borítás; Ragasztószerrel bevonás; Bevonó anyagok; Gumi feldolgozása; Növényi olajok és állati zsírok kinyerése extrakcióval és a növényolajok finomítása; Gyógyszerészeti termékek gyártása

2. számú melléklet

2.1. számú melléklet

Oldószer-felhasználási küszöbértékek, kibocsátási határértékek

2.2. számú melléklet

Járművek festését végző üzemek (Járműfestés oldószer felhasználási és termelési küszöbértékei és a teljes VOC kibocsátás határértékei)

3. számú melléklet

Oldószer-kezelési terv (oldószermérleg)

4. számú melléklet

Kibocsátás-csökkentési terv tartalmi követelményei

5. számú melléklet

A rendeletben előforduló és a veszélyes anyagok kockázataira utaló „R” mondatok értelmezése

6. számú melléklet

A légszennyezési bírság kiszámításának sajátos szabályai